

Voor de 2e wandeling uit de serie dagwandelingen van dit seizoen reizen we af naar het diepe zuiden van onze provincie. Het is half november en we gaan genieten van een prachtige late-herfstwandeling in De Kempen.

In vogelvlucht: alle wandelaars lopen door natuurgebied De Malpie. De langere afstanden komen in de mooie omgeving van Westerhoven met z'n beekdalen en visvijvers. De langste afstand gaat bovendien bij onze zuiderburen op bezoek en komt in natuurgebied De Plateaux/Hageven.

We starten ditmaal in Borkel en Schaft, bij het gezellige eetcafé De Woeste Hoeve, dat aan het eeuwenoude dorpsplein van Borkel ligt. Beide kernen zijn piepkleine dorpjes, met samen nog geen 1.000 inwoners.

Op korte afstand van de startlocatie treffen we de uitlopers van de Kempische woeste gronden. In vroegere jaren waren dit de uitgestrekte heidevelden, zandgronden, eikenbossen, vennen, veen- en moerasgebieden. Tot in de 19e eeuw bepaalden ze een groot deel van het landschap. Deze gronden werden deels gebruikt om vee te hoeden en heidestro of turf te winnen. In de 19e en 20e eeuw werden de woeste gronden op grote schaal ontgonnen en werd kleinschalige landbouw mogelijk. Maar omdat de grond niet veel opbracht, was er veel armoede. Langzaam verdween deze door de opkomst van industrieën, zoals houtbewerking en textiel. En de restanten van de woeste gronden van weleer zijn nu de gebieden waar wij OLAT-wandelaars blij van worden en die erom vragen om ontdekt te worden. Wandel je mee?

Al heel snel na de start, na zo'n 200 meter asfalt, stappen we een zandpad op. Na een klein stukje boerenland naderen we natuurgebied De Malpie. Het gebied bestaat uit twee gedeeltes en wij komen in beide. In aanvang lopen we in De Malpiebeemden met de hooilanden, moerrassen en moerasbosjes. Dan naderen we het riviertje de Dommel. Deze stroomt dwars door het gebied en vormt de scheiding met de eigenlijke Malpie met de uitgestrekte heidegebieden en vennen.

We lopen op een zandpad langs de oever van de Dom-

mel en komen door een prachtig stukje natuur met steeds wisselende vergezichten. Aan de ene kant zien we een moerassig gebiedje, aan de andere kant zien we het Groot Malpieven. Her en der staan bankjes, dus als je even wilt genieten van het uitzicht, dan is er volop gelegenheid.

We komen op een wandelpad, direct aan het ven. Dit volgen we een flink stuk en we lopen nu dwars door De Malpie. Behalve zandpaden, breed en smal, komen we ook op een vlonderpad. Het kan namelijk behoorlijk nat zijn in dit gebied. Nu hebben we er geen last van en is het een hele leuke afwisseling.

Direct na dit pad is de eerste splitsing. De wandelaars op de 10 km gaan doorsteken. Ze lopen zigzag door het bosgebied en sluiten bij de soeppost weer aan op de hoofdroute.

De overige wandelaars vervolgen de route, eerst over de heide en dan door het bos.

We zijn diep in de herfst, misschien is het een frisse ochtend en dan is het fijn om even lekker door te stappen. En dat doen we dan ook en wel tot we tussen het groen de vertrouwde, witte tentdoeken ontdekken: de grote koffiepost. O, dat is altijd een heerlijk moment. Genieten van een mok of bekertje vers gezette koffie met een lekkere koek erbij. Natuurlijk een praatje met bekenden en dan weer snel op pad. We komen immers om te wandelen!

We vervolgen de route langs vakantiepark De Kempervennen. Wat verderop buigt de 15 km af. Zij vervolgen

de route door een stukje open boerenland, lopen langs de bosrand en sluiten bij de soeppost weer aan op de hoofdroute.

De langere afstanden gaan op weg naar Westerhoven, veelal over zandpaden en autoluwe wegen waar het fijn wandelen is. Onderweg passeren ze een veldkapel, gewijd aan Sint-Valentinus. De kapel en het ernaast gelegen putje liggen idyllisch in het landschap, aan de oever van de beek de Keersop. Aan het water uit deze put werden in vroegere jaren geneeskrachtige eigenschappen toegeschreven.

Na het bruggetje volgen we een stukje beekdal van de mooi door het landschap meanderende Keersop. Deze beek ontspringt in België en mondt uit in de Dommel. Het is een van de rijkste laaglandbeken van ons land. Door combinatie van snelstromend en kalkhoudend water én een bodem van grind en zeer grof zand is de waterkwaliteit zeer goed en dat is te merken aan de vele visjes die je met een beetje geluk ziet zwemmen. Dan komt Westerhoven in zicht. Door een klappoortje

komen we weer op de verharde weg. Even later zien we het Wapen van Westerhoven en zijn we bij de eerste caférust van vandaag.

Na de pauze lopen we het plaatsje uit en zijn we direct in het mooie kleinschalige landschap waar de omgeving van Westerhoven bekend om staat. De visvijver, waar we langslopen, is ook vernoemd naar Sint-Valentinus. Het zal duidelijk zijn dat Westerhoven iets heeft met de heilige Valentinus, wiens naamdag valt op 14 februari. Sinds enkele jaren heet Westerhoven op die dag Valentinusdorp.

Er volgen fijne wandelkilometers, merendeels over door bomen omzoomde zandweggetjes, soms over een grasdijkje of langs en door wat bosschages. We steken de Beekloop over, een waterloop met een verval van ongeveer 18 meter. Hierdoor stroomt het water snel door het beekdal. Ook dit riviertje is rijk aan vis en daardoor is het ijsvogeltje hier regelmatig te zien.

We volgen de Beekloop zo'n 600 meter. Dus let eens op en zie je een blauwe flits, dan weet je dat je het geluk had om dit bijzondere vogeltje te zien!

Een volgende splitsing: de wandelaars die 20 km lopen, maken een korte doorsteek en komen dan samen met de 15 km-lopers. Door een aantrekkelijk landschap waar landerijen en bosranden elkaar afwisselen, gaan zij op weg naar de soeppost.

We zijn in de Kempen, met z'n zandgronden. Dus zien we het groen van de dennenbomen, afgewisseld met de witte bast van de berk met de laatste goudgele blaadjes. In de bermen kleuren de grassen geel, naast polletjes uitgebloeide heide en her en der een kleuraccentje van een paddenstoel. Wat is de herfst toch een fantastisch seizoen! We passeren een bijzonder beeldhouwwerk. Het is een oorlogsmonument. Je kunt aan een wiel draaien en krijgt dan mooie woorden te horen.

De twee langste afstanden vervolgen de route in zuidelijke richting. Zij gaan kilometers maken en komen onderweg nog heel veel fraais tegen.

Het begint al vrij snel. Na enige tijd komen we opnieuw bij de Beekloop. We lopen langs de oevers van deze waterloop.

Her en der liggen bomen dwars over de beek. Een uitnodiging voor acrobaten onder ons, want we moeten een paar keer het water oversteken. Maar wees gerust, er zijn ook bruggetjes die ons veilig naar de overkant brengen. We passeren stuw 't Schut. Deze werd in 1888 aangelegd om de vloeiveiden met voedselrijk water te kunnen bevoeien, zodat er een grote hooiopbrengst was. Let even op de vistrappen. Dan komen we bij verschillende visvijvers, de Pastoorsweijers. Deze zijn nog niet zo lang geleden uitgediept. Hierdoor is de vogelrijkdom flink toegenomen. Een uitkijktoren, tevens vogelkijkhut, biedt een prachtig zicht op deze vijvers. Ga vooral even kijken!

In dit mooie gebied treffen we de kleine wagenrust, speciaal voor de langste twee afstanden. Even een genietmomentje.

We vervolgen de route door De Maaij, een waterrijk gebied met moeras, broekbos en uitgestrekte rietlanden. Er liggen maar liefst dertien visvijvers. Hierin werden vroeger karpers en waterlelies gekweekt. En ook hier kom je langs een uitkijktoren.

Hè, die langere afstanden zijn toch wel bevoorrecht met zo'n mooi stuk in de route.

Direct na de visvijvers gaan beide afstanden uiteen. De lopers op de route van 30 km hebben het verste punt bereikt en vervolgen de route in noordelijke richting. En waar je hier ook loopt, het maakt niet uit, overall is het landschap vol afwisseling. Zo loopt de 30 km over oude zandwegen tussen bomenrijen, door landerijen langs bosranden en af en toe door een bosperceeltje, om uiteindelijk weer samen te komen met de 40 km.

De langste afstand maakt een lus en loopt in de richting van de grens met België.

Onze routebouwers, Martien Habraken en Ton Vissers, attenderen de wandelaars graag op het oorlogsmonument bij de benzinepomp. Het is een eerbetoon aan de bevrijders. Op 11 september 1944 was dit namelijk de eerste plaats waar de Britse bevrijders voet op Nederlandse bodem zetten. Dankzij hen wandelen wij in vrijheid, een groot goed

Even later zetten wij voet op Belgische bodem. We lopen hier in het grensoverschrijdende natuurgebied De Plateaux-Hageven. De Plateaux bestaat voor een deel uit vloeiveiden langs de Dommel. Deze vloeiveiden zijn vanaf 1847 aangelegd. Ze werden bevoeid met kalkrijk water uit het Kempens Kanaal om de droge of zure gronden geschikt te maken als grasland. Dit werd wel 'witteren' genoemd en omdat het zo'n bijzondere landbouwtechniek was, werd het enkele jaren geleden uitgeroepen tot UNESCO cultureel erfgoed.

We passeren het in 1847 ter gelegenheid van de voltooiing van de bevoeiingswerken opgerichte wegkruis met de volkse benaming *verkeerde Lieve Heer*. Het hoofd van de Christusfiguur rust op de linkerschouder en niet, zoals gebruikelijk, op de rechterschouder. Het is een beschermd monument vanwege de historische en volkskundige waarde.

In dit bijzondere gebied treffen we de caférust bij het bezoekerscentrum De Wulp. Behalve een lekkere kop koffie of thee, of misschien wel een lekker pintje, vind je hier informatie over de natuur en kun je een kijkje nemen in de grote insectentuin.

Na de rust vervolgen we onze wandeling en krijgen we prachtige kilometers voorgeschoteld. We volgen de oevers van de Dommel, die hier, relatief kort na het ontspringen, nog maar een beekje is. We zijn hier in natuurgebied Hageven met rivierduintjes, heide, vennen en rietland. Opnieuw passeren we uitkijktorens en een vogelkijkhut en komen ogen te kort! Wat een fantastisch gebied!

En zo lopen we te genieten en dat gaan we delen met de lopers op de 30 km die in gaan voegen. Samen gaan we op weg naar de soeppost, waar ook de andere afstanden aansluiten. Daar zitten we dan, nu al meer dan voldaan, te genieten van een heerlijke beker soep, ons aangereikt door de altijd vrolijke OLAT-vrijwilligers. Dat het leven in het Brabantse land goed is, ervaren we vandaag!

Maar we zijn er nog niet. Op de laatste kilometers is nog van alles in de route opgenomen: zandpaden, smal en breed, boerenland, stukjes bos. En we kunnen nog even genieten van de late herfst. De laatste jaren blijven de bladeren nog lang aan de bomen. Zeker de inlandse eiken houden hun blad lang vast. Als de zon schijnt, lichten de geelbruine kleuren prachtig op! Nog even lekker schoppen door de bladeren die al wel gevallen zijn. We komen aan de rand van het bos, lopen nog een stukje door open gebied en daar zien we Borkel. Zeer voldaan melden we ons af. Wat een heerlijke wandeldag! Kom vooral meegenieten.

-Myriam van den Berg- (foto's: Martien Habraken)